

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLIX. Ч. 51. Джерзі Сіті, Н. Дж., четвер, 6-го березня 1941.

No. 51. Jersey City, N. J., Thursday, March 6, 1941.

VOL. XLIX.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ ПЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: ВЕрген 4-1016. 4-0807.

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ПІДГОТОВЛЯЮТЬ МІЛІТАРНИЙ ПАКТ З МЕКСИКОМ

ВАШИНГТОН. — Департамент стейту подав формальне повідомлення, щоб між військовими представниками Мексика і Злучених Держав Америки ведуться переговори в цілі закінчення мілітарного союзу, для обоюдної оборони. Подібне повідомлення видав також департамент стейту Мексика. З цього заключають, що ці переговори є на дуже добрім шляху і хто зна, чи в засаді вже не завершені, коли оба краї про це офіційно повідомляють.

В американських офіційних колах говорять, що по цім Америка приступить до подібних переговорів з іншими полуднево-американськими країнами, в першу чергу з Бразилією.

ДУМКИ ПРО ПОЛІТИКУ СОВЕТІВ.

ВАШИНГТОН. — У вашингтонських дипломатичних колах таке переконання, що натаврування Болгарії з боку Советів не має жадного практичного значіння. Воно більше має пропагандний характер, ніж дійсний. Бо Совети дуже добре наперед знали, що станеться, а скорше не протестували перед Болгарією. Також не протестували перед німцями, хоч фактично німці тут найбільше завинили, бо вони окупували Болгарію. Деякі чужі дипломати є того переконання, що це натаврування має на цілі пригадати німцям, що Советам з кожного підбою належить також якийсь кусок. А що вони не сміли це отверто говорити німцям, то „попрікнули“ Болгарії.

ДЕВ'ЯТИЙ РІК УРЯДУ ПРЕЗИДЕНТА.

ВАШИНГТОН. — Минулого вітвірка президент Рузвельт розпочав дев'ятий рік урядування. З цієї нагоди журналісти ставили йому різні запити. Президент відповідав, що вісім літ тому Америка була перед внутрішньою кризою. Нині є перед заграничною кризою. Попередня небезпека була менша від тої, що є нині, говорив він. Про себе говорив, що чується так само добре, як тоді.

КАМПАНІЯ ЗБРОЕННЯ ПІД ОСОБИСТОМ НАГЛЯДОМ ПРЕЗИДЕНТА.

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвельт дав виразно до зрозуміння, що він, хоч творить різні комітети і бюро заряду продукції, проте буде сам особисто над всім наглядати. Однак, через свого секретаря Ерльбо він заявив, що не є згідне з правдою, що внаслідок його особистого зарядування кампанією зброєння уступають чотири директори „ОРМ“, себто бюро заряду продукції.

„СОТКИ“ ЧЕРВОНІХ В ЮНІ.

НЮ ЙОРК. — Федерация учительських юній, яка недавно викинула зо свого складу три юнії за комунізм, тепер подала знов пояснення для цього свого поступовання. Вона навила звіт американської комуністичної партії, в яким говориться, що юнійний учительський льокаль ч. 5 з Ню Йорку є під контролю комуністів. В ньому є „сотки наших членів, більше ніж цього потрібно для нашої роботи“, говорять самі комуністи про цю юнію.

ДОЗВОЛЕНО ВСТУП ПСАМ-ПОВОДАТОРАМ.

НЮ ЙОРК. — Нюйорська міська рада дозволила псам-поводителям, які водять сліпих людей по вулицях, їздити на підземних залізницях. Дотепер це було заборонено. Перед радними один сліпий чоловік демонстрував разом зо своїм псом, що значить пс для чоловіка без зору. Пс виконував найменшу інструкцію свого пана, ведучи його від одного радного до другого, а також через різні входи і виходи. Це переконало радних, що цього роду пс є „очима сліпого“.

СХОПИЛИ ДУШЕГУБА.

НЮ ЙОРК. — Нарешті поліції вдалось відкрити душегуба пок. Катерини Папас, замордованої пару місяців тому в її власнім домі. Ним є 23-літній Джордж Цвек з Гарісбургу, Па., правдоподібно троха умово збочений. Він був у руках поліції вже кілька днів, але шойно тепер признався до вини. Водночас признався до нападів на 15 інших жінок. Попередній його жертви тепер його пізнали і ствердили його ідентичність.

МОРЕЙ ПРОТИ РОЗЕМЧИХ КОМПТЕТІВ.

ВАШИНГТОН. — Голова К.П.О., Филип Морей, заявив, що він є проти запровадження робітничих роземчих комітетів, подібних до тих, які були запроваджені підчас минулої світової війни, а то тому, що ті комітети фактично будуть виходити на некористь робітникам. Вони все будуть прямувати до задержання теперішнього стану й будуть виступати проти домагань робітників поліпшити свою долю.

„ЗАГАЛЬНА“ ДЕБАТА НАД ЗАКОНОПРОЕКТОМ Ч. 1776 ПОКІНЧЕНА

Нарешті сенатори з опозиції погодились на те, щоб припинити загальну дебат над законопроектом ч. 1776 і приступити до голосування над поправками. Це ще не значить, що дебата вже зовсім покінчена і вже скоро прийде до ухвалення, або відкинення, згаданого законопроекту. Воно лише значить, що сенатори перестали дебатувати засадничо над тим законопроектом — чи його взагалі треба, чи не треба? Тепер зачнуть дебатувати над різними поправками до нього, а шойно коли переголосують всі пляновані поправки, приступлять до голосування над тим, що ще з нього залишиться.

Сенатори з опозиції мали свої окремі наради і рішили не робити обструкції. Сенатор Най мав завершити цю „загальну“ дебат. Він сказав, що боротьба проти цього законопроекту ще не закінчена. Цей законопроект є нічим іншим, тільки одобренням війни, до якої цілком певно вступить Америка скоро по його ухваленні. Це всі знають у Вашингтоні, говорив сенатор Най і закликав виборців, щоб слали протестні телеграми до своїх конгресменів та в той спосіб робили моральний натиск.

Голова конгресового комітету заграничних справ, Сол Блюм, сказав, що в цій „загальній“ дебаті над згаданим законопроектом сенатори витратили 405,000 слів.

ТЕРТЯ АРМІЯ З А.Ф.П.

Департамент війни приходить до чимраз більшого тертя з будівельними юніями, належачими до А.Ф.П. Так виглядає, що армія замалає в тій справі ґрунтовної розв'язки. До останніх випадків, що змушують до цього армію, є новий страйк у Врайт Філд, Дейтон, О., де будуються один з найбільших летунських майданів у цілих Злучених Державах Америки. Армія дала там маленьке замовлення електричному конструкторові, що затруднює всемо п'ять осіб. Але люди цього конструктора належать до К.І.О. Тому юнії будівельних робітників, належачих до А.Ф.П., звеліла всім своїм робітникам вийти на страйк. Тепер робота припинена, хоч для армії цього летунського майдану дуже потрібно. Та які міри задумує повзяти армія, щоб зарадити дихови — покищо не відомо.

В НІМЕЧЧИНІ НЕВДОВОЛЕННЯ, ЩО ГРЕЦІЯ НЕ ХОЧЕ ПІДДАТИСЬ

Вся німецька преса пише про Грецію перший раз в такому тоні, з якого видно, що Німеччина невдоволена, та що є напружені відносини між нею і Грецією. Бо досі так було, що не зважаючи на війну Греції з Італією, німецькою союзницею, в Німеччині відносились до Греції досить приязно. Мабуть у тій нааді, що Греція есентуально не спротивиться Німеччині, якщо та замалає, щоб кінчити війну. Тепер виходить на таке, що Німеччина домагається замирення Греції з Італією. Та Греція заявляє, що буде далі боротись.

ЗБРОЯ ВИРІШИТЬ, КАЖУТЬ В ІТАЛІЇ

Фашистська преса перечить тому, щоб Італія впливала на Грецію в справі замирення. Навпаки, Мусоліні каже, що мир подиктує той, що виграє, себто, що рішатиме — зброя. При тому італійська преса підкресляє, що при їхньому боці вже б'ються німецькі війська.

ТУРЕЧЧИНА ГОТОВА ДО БОРОТЬБИ

З того, що доносять з Анкари, видно, що Туреччина вже рішена піти до війни, якщо тільки уважатиме, що її границі загрожені. Це можливе навіть у тому випадку, коли німці нападуть на Грецію через Болгарію. Саме тому Німеччина отягається з виповідженням війни Греції, бо боїться, що в такому разі прийдеться воювати теж і з Туреччиною.

БРИТІЙЦІ НА ОСТРОВІ БІЛЯ НОРВЕГІЇ

Німецьке воєнне звідомлення подає, що британські воєнні кораблі прибули до одного з малих норвежських островів, висадили там свої війська і забрали в полон німців і норвежців, що сповняли на острові воєнну службу. А також ще затопили численні рибальські судна.

НАСТУП НА АНГЛІЮ ЗМАГАЄТЬСЯ

З Англії доносять, що останніми днями зачали німці сильніше бомбардувати різні міста в цілій Англії. Знова британці постійно бомбардують Рур і пристані, де згромаджені німецькі сили.

СПЕРШУ НА ТУРЕЧЧИНУ

ЛОНДОН. — Бритійське командування остерігає Туреччину, що німецька стратегія може бути така, щоб спершу вдарити на Туреччину.

КІНЦЕВА ФАЗА. — Тут є коло 45.000 італійських бранців, що попали в британські руки при упадку лібіської твердині Барді. По здачі їх зібрано в цій огорожі колючих дровів, положений на границі Лівії й Єгипту.

СОВЕТИ ГРОМАДЯТЬ БІЛЬШІ СИЛИ НАД РУМУНСЬКОЮ ГРАНИЦЕЮ

БУКАРЕШТ. — Асошіейтед Прес доносить, що в Румунії кружляють поголоски, що Совети дуже занепокоєні останніми подіями. Далі кажуть, що видно постійне збільшування советських сил на румунсько-советській границі, головню над Прутом. До того треба додати ще й таке, що німецькі штабові офіцери в Румунії переводять румунську мобілізацію, яку розпочали ще в січні, а яка має дати Румунії в дні 15. березня армію з одного міліона воєнків. Більша частина отих резервистів, покликаних до військової служби, є, як кажуть, вислана на советсько-румунську границю. Совети побільшили теж свої гарнізони в Одесі, Кишеневі й Чернівцях частинами, що надійшли з Києва. Вони теж зарядили затемнювання Одеси і Кишинева.

СОВЕТСЬКА „ДОГАНА“ БОЛГАРІЇ.

СОФІЯ. — Досі, як доносить американська пресо-агенція, нема ніякого коментаря з боку болгарського уряду щодо советської заяви, в якій вона каже, що не поділяє теперішньої політики Болгарії, себто її приступлення до Потрійного Союзу. Часописам заборонено друкувати ось ту советську заяву. Многі надіються, що заява готова спричинити певний заколот серед селян, що завжди звикли глядіти на „вуйка Івана“. Крім того советська заява є ще доброю зброєю для місцевих комуністів, якщо захотілиб продовжувати свою пропаганду. Та назагал панує переконання, що Совети зробили свою заяву тільки для пропагандних цілей. І тому вона не матиме ніякого дійсного значіння. Зазначають, що навіть у тій заяві нема ні слова згадки про те, що Німеччина повідомила Совети своєчасно про свої заміри висилки війська до Болгарії. Советську заяву розуміють так, що Совети хотіли обмити руки і в якійсь спосіб дати знати болгарському населенню, що вони не прийдуть йому з допомогою, а таку обіцявали весь час комуністи, коли говорили про можливість німецької інвазії.

БРИТАНІЯ ЗРИВАЄ З БОЛГАРІЄЮ.

СОФІЯ. — З днем 5. березня є зірвані дипломатичні зв'язки Великої Британії з Болгарією. Кажуть, що вже літали над болгарською територією британські летуни, але не скидали бомб, а тільки робили фотографічні знімки. Британія здержується з воєнними кроками до того часу, поки не вийде з Болгарії її дипломатичний корпус, разом з британським послом, Джорджем В. Ренделем.

ЮГОСЛАВІЯ ПЕРЕВОДИТЬ ПОВНУ МОБІЛІЗАЦІЮ

БІЛГОРОД. — Оголошено всюди в краю великими афішами, щоб зголошувались в неділю, дня 9. березня, до своїх команд усі чоловіки, роджені в роках від 1891 до 1919.

БІЖЕНЦІ В РОЗПУЦІ.

БІЛГОРОД. — Як рознеслись слухи, що Югославія готова піти разом з Німеччиною, та що можуть ввійти на її територію німецькі війська, почалась розпущування втеча з Югославії до Туреччини, Єгипту, Палестини, чи деінде, численних біженців, яких назбиралось в Югославії дуже багато. Є там повно польських і чеських дипломатів і різних політичних діячів. Є там політики, чи які інші втікачі з Румунії, Нідерландів, Норвегії, Франції й т. д. А чи не найбільше є там жидів, що вивтікали зо Словаччини, Карпатської України, Польщі й Румунії.

ГІТЛЕР ХОЧЕ ДІСТАТИ ТУРЕЧЧИНУ.

АНКАРА. — Хоч нема найменшої надії на те, щоб Туреччина покинула Велику Британію і пішла з Німеччиною, то Гітлер таки пробує ще щось зробити, коли вислав літаком спеціальну місію з п'ятих осіб, щоб вона передала особисте письмо Гітлера Ізмет Іону, президентови Туреччини. Що в тім письмі було, ніхто не знає в такій мірі, щоб міг сказати точну правду. Офіційно тільки повідомлено, що президент Туреччини таке письмо отримав та передав подяку Гітлерови через німецького амбасадора фон Папена. Та це є звичайна форма вислову, яка нічого не говорить про саму справу. А що та справа важна, то видно з того, що зараз по одержанню згаданого письма відбулись довгі наради кабінету міністрів. Це кажуть, що два міністри, народнової оборони і внутрішніх справ, поїхали до Істанбулу, щоб там зробити перегляд військ і фортифікацій.

АРМІЯ ГОТОВА ДО РОЗПРАВИ З НІМЦЯМИ.

КАІРО (Єгипет). — Американські кореспонденти доносять з Єгипту, що британці дуже добре приготувані на те, що матимуть незабаром до діла з німецькими воєнками і літаками. Є пороблені спеціальні охорони для забезпечення британцям різних достав. А також скріплено всі стратегічні пункти, що обороняють Суецький канал.

"SVOBODA" (UKRAINIAN DAILY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.,
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед
появою числа, в котрім оголошується хоче мати своє оголошення.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Подорожніче число три центи.		Three cents a copy	
На рік	\$6.00	One year	\$6.00
На пів року	\$3.25	Six months	\$3.25
На три місяці	\$1.75	Three months	\$1.75

Число з п'ятниці (з англійською частинкою): Friday's Issue (with Ukrainian Weekly):

На рік	\$2.00	One year	\$2.00
На пів року	\$1.25	Six months	\$1.25
На три місяці	\$0.75	Three months	\$0.75

В Джерсі Ситі і Заграниці: Foreign and Jersey City Rates:

На рік	\$9.00	One year	\$9.00
На пів року	\$4.75	Six months	\$4.75
На три місяці	\$2.50	Three months	\$2.50

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

"БЕЗКРОВНА" ВІЙНА

Невелика балканська держава Болгарія приступила вчорашнього до берлінсько-мюнхенської осі, себто до тої коаліції держав, до котрої належать: Німеччина, Італія, Японія, Словачія, Мадяричина й Румунія.

Приступила вона „мирно“, даючи цим до зрозуміння, що якби не була приступила, була би мусіла воятувати. Проти кого, відомо: проти Німеччини, на багато разів від Болгарії сильнішої. Іншими словами, Болгарія приступила до осі, бо не мала іншого вибору. Якби була не приступила, була би мала війну й німецьку окупацію.

За мотив Болгарія подала бажання уникнути війни. Мотив не відповідає дійсності, бо війни через приступлення до осі не уникається. Дуже можливо, що приступлення до осі буде немовби сигналом для її участі в війні.

Приступлення є отже нічим іншим, як спробою керманів Болгарії задержати при допомозі німецького війська владу, яку вони певно втратили би через німецьке військо, якби важливі піти проти нього. Влада на ділі не справжня. Болгарія переходить під німецький чобіт. Вона ще буде фігурувати як незалежна держава, але справді вона незалежною перестала бути. У Відні вона відписала свою державну незалежність і стала провінцією Німеччини під фірмою незалежної держави. Доля хотіла записитися над Болгарією, коли заставила уряд підписати це зречення незалежності в навечеря річниці болгарської незалежності.

Та вийшов під увагу величину Болгарії та Німеччини, цьому рішенню уряду дуже дивуватися не можна. Урятувати в цьому положенні її могли лише Англія й Росія. Та Англія ефективною допомогою дати Болгарії тепер не може, а Росія не хоче. Англія, як ворог Німеччини, мусіла би висадити поважні війська в такому місці, щоби туди стягнути німецьку силу, призначену на окупацію Болгарії. Це Англії тепер неможливе. Росія могла оборонити Болгарію легше: вона могла запротестувати рішучо проти німецьких намірів проти Болгарії; Німеччина, що не хоче воятувати на два фронти, по вській правдоподібності, була би звернула на цей протест серйозну увагу. Та Росія цього зробити не захотіла, а замість цього вже по окупації Болгарії німецькими військами вчитала слабій Болгарії крайню фарисейську лекцію. Ціль російської заяви зовсім не допомогти Болгарії, а тільки скинути з Росії відповідальність перед світом за німецьку окупацію Болгарії. Перед думаючими людьми в світі цієї відповідальності вона не спекається, а перед своїми людьми, нездібними на ніяку критику, це було зовсім зайве. Для зовнішнього світу Росія дала ще один видай зовсім зайвий доказ свого повного політичного цинізму.

ВИПРАВДУЮТЬ СВІЙ НАРІД

Французи в цілому світі, а ще більше як опирались то не тільки в Франції, глибоко відчувати закиди, немовби вони не хотіли боронити свого краю і зачасу піддалися ворогові. Саме тепер появилася книжка капітана Жана Лабюскієра, якою він доводить, що французькі воїни і офіцери сповними чесно свій обов'язок і боронили хоробро. А коли що не дописало, то це було зовсім іншого. Виявляється, що французький воїн не був модерно озброєний, себто не був виеквіпований в такий спосіб, щоб міг видержати боротьбу з німецькою армією, що була наскрізь модерною і знаменито виеквіпованою. В доказ того, що французи боронили хоробро, подає згаданий капітан 80,000 гробів, в яких спочивають французькі воїни і офіцери, до яких треба додати ще 20,000 воєнків, про яких нема ніякої вістки. Отже виходить, що за 45 днів боротьби згинуло до 100,000 французьких воєнків, між якими втрата в офіцерах виносить 65%. В битвах згинули 9 французьких генералів, а 130 поклали в полон.

В подібний спосіб виправдує норвежці Венямин Фогт, що тепер є управителем бюро Норвежкої Торговельної й Висланої Мисії в Монреалю. Він твердить, що „зрада норвежців“, про яку говорено, не мала ніякого впливу на національну перемогу. Нацисти перемогли, бо були сильніші. Фогт утік до Англії, щоб там організувати норвезьку флоту для ведення дальшої боротьби по британській стороні.

Згідно со словами Фогта в часі боротьби на одного норвежця припадало 20 ворогів. Норвежці не мали ніякої оборони проти хмар бомбовиків. А проте норвежці, при допомозі британців, держалися два місяці, довше як опирались то му самому ворогові французи. А що ще мало відоме, то є те, що Норвегія провадить незвичайно важну боротьбу ще й тепер. Цілу торговельну флоту, що разом має 4,000,000 тонн, урятовано перед зловленням або знищенням через неприємств. Ця величезна флоту робить тепер багато достав для альянтів, довозить їм воєнні засоби.

Норвежці в своїй батьківщині ставлять далі однодушно спротив німцям. Щодо Відкунда Квіслінга, норвезького диктатора, якого ім'я стало синонімом зради, то за словами Фогта він не має ніякого попертя з боку населення.

Як управитель норвезької корабельної мисії в Канаді, Фогт каже, що є „на фронті війни“. Також, каже він норвежці мають від 30,000 до 40,000 моряків торговельної флоту на тій боевій (фронтній) лінії. Переважну частку канадійських трюків та іншої воєнної заосмотрення (еквіпменту), якими послуговуються австралійці в їхній важкій боротьбі в Африці перевезли з Канади через Атлантику норвежкі пароходи.

Фогт, згадуючи про національні кораблі, що приїжджали до Осльо в перших днях інвазії, висміяв тих, що вірили, що ті кораблі дістались через зраду. Перші воєнні кораблі не допили до пристані. Три найбільше могутні німецькі кораблі були тоді затоплені. А їхні знищення з великою втратою життя неприємельських воєнків, це діло норвежських портових гармат. І тому тяжко повірити, як могла націстка пропаганда, яка говорила про норвезьку зраду, тішитися великим послухом у Північній Америці, говорив Фогт.

ОГЛЯД УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

На повищу тему виголосив розкопані гроби, помірені лобини найдених небіжчиків, багато досі ніби фантазійних описів грецьких, арабських та византійських писателів стали перед нами як дійсність.

Новочасні досліді не тільки відкинули перед нами образ розвояний української культури, вони помогли навіть на світліти неодолю чисту практичну проблему як, наприклад, походження української вдачі, наших додатних і від'ємних прикмет.

Два ентологі, Копперс та Шмід, проголосили 1926 року свою теорію так званих трьох

культурних кругів. По їх думці, нинішні народи цілого світа походять від первісних ловців, рільників, або від номадів-скотарів. У перших лишилися хижакські елементи; вони склонні все до абсолютної влади, мають нахил до комунізму. Такий тип культури є державно-творчий. Такими є, наприклад, росіяне. Рільничі племена мали матриархальний лад; він потім змінився на слабу демократію. Ті народи мають величезні артистичні спосібності, але є мало державотворчі, бо елементи жіночої вдачі остали, химерність, вибуялий індивідуалізм. Такими були греки, а нині є ними українці. Татарські номади мали устрій патріархальний. На вищих щаблях цивілізації витворювали монархію умірювану. Згодом приходила й демократична форма, але з сильною демократією. Такими є індогерманські народи Європи.

Проф. Щербаківський, український вчений, примінив теорію трьох культурних кругів в досліді над культурною формою українського народу, та ствердив, що росіяне походять від падеолітичних ловців, доповнила їх раса уральсько-алтайських номадів. Вони індогерманських (отже й словянських елементів майже не мають. Звідси їх вдача, Мова їх — це вже річ пізніша.

Фундаментальну основу українського народу дала передно-азійська раса, яка прийшла на Україну біля 2,500 перед Христом. Це та сама людність, що створила високу вавилонську культуру. Вона була рільнича, мала устрій матриархальний. Спеціальне становище української нації, та сотки подробиць нашого прастарого побуту, є того походження. Це „потверджують“ археологічні знахідки. Від них теж походять мистецькі спосібності українців. Ту найстаршу українську культуру наука називає трипільською культурою, бо біля Трипілья в Київщині перший раз знайдено її сліди.

Дещо пізніше прийшли на Україну індогерманці та змішалися з трипільцями. Вони дали українському народові мову, яка відповідно мішанася з мовою трипільців — дала українському народові мову.

Дальшу культурну верству дали нам греки, які від 6-го віку перед Христом до 3-го по Христі мали тут свої численні колонії, вкінці готи, які сюди прибули в 3-тій столітті. Вони дали патріархальний лад. Під назвою антів знають наших предків византійські та арабські писателі. Анти це вже ті стародавні племена, що їх вже знає Нестор.

В 9-тій столітті повстає перша українська держава. Навязавши політичні та торговельні зв'язки зі сусідами, перед українським народом стала проблема нової культури. Мусіла перемогти византійська як найвища. Але могутня українська держава держалася здержливо від Византиї. То проявилася передовсім в церковних відносинах. Ставши народом східно-християнської культури, український народ не зважаючи на церковний роздор Керуларія, ще довго, аж до 1104 року піддержує церковні зв'язки з католицьким заходом. В наших церковних праві є елементи західного церковного права. Передовсім державна влада з чисто політичних рацій спиняла церкву від надто стислої залежності від Византиї.

В київському періоді ми витворили світлу культуру, що стала для українського народу джерелом його почуття „вишости“ та культурної тугости на довгі століття. Українська київська культура перекривала першу чергу „русинізацію“ (від слова Русь) „несловянських“ суздальців-москвичів, білорусів. І культурно проміняла на Польщу, Румунію, Литву.

Друга грізна криза української культури прийшла тоді, як в 15-тій столітті культурний центр світа перенісся по упадку Царгороду со сходу до католицької західної Європи. Україна була вже тоді православна. Отже з одного боку не мала прямого доступу до нового джерела культури, а з другого боку одновірня православна Москва, проголосивши себе опікуном православних цілого світа, діла притягаючо, до того підносила аспірації зібрати розсіпані землі давньої стародавньої київської держави. Україна стає перед латинсько-польською експанзією на схід, з другого боку московською на українське полудне.

Було питанням життя, урятування української культури та її самостійності, щоб пошукати зв'язку з джерелом культури — західною Європою. То мала дати Флорентійська Унія, яку знищили на українських землях спільними силами і в обопільних інтересах — Польща та Москва.

Прийшов шалений занепад української культури в другій половині 15-го та в 16-тій столітті.

Вибити вікно до культурної західної Європи хотів перший князь Константи́н Острожський заложенням своєї Острожської Академії, що теж перший кинув клич релігійної унії з Римом. Пізніше став її противником, коли dokonano

Берестейську Унію, бо вважав, що вона замало гарантує збереження української східної церковної культури.

Зачаївся український гуманізм. Берестейська унія поділила українське громадянство на прогресистів та старовірів; релігійна боротьба оживила український гуманізм. Побідила течія західна. Київ-могилянська Академія стала розсадником західної цивілізації, так само як густа мережа василіанських каледжів 18-го століття.

В мистецтві триумфально переміг через українські землі спершу ренесанс, потім барок, який на Україні зветься стилем гетьмана Мазепи. Приходить до наближення між католицькою більшістю українського народу на початку 18-го століття та православного меншости. Католицькі симпатії мазепинців відомі; їх провідник гетьман Орлик стає католиком.

Упадок політичної самостійності України знов приводить депресію української культури, йде безграмотність та русифікація, на насильне опрацювання українського народу царством, але здорові перні української народної культури рятують її існування. Приходить романтизм, який у цілому світу саме оперся на „народних культурних первнях“.

Він починає період української модерної культури. Вона йде двома шляхами, себто скиненням чужої поведки, московської та польської, на всіх ділянках культурного життя: в мові, літературі, науці, мистецтві, а далі відгребанням первнів старої української культури аж до київського періоду включно та будівництвом на старім фундаменті модерної української культури.

Не зважаючи на непрямі політичні відносини на українських землях, українська культура відновила. Повстають українська література, музика, мистецтво, наука. Піднявся стандарт освіти, що йшла в маси.

Свій доклад закінчив прилеглим оглядом теперішніх обставин розвою української культури, а передовсім науки, вказуючи на найновіший напрям серед українських дослідників культури — наїти синтезу та ролі української культури в чорноморській полісї.

Українська культура є безсумнівно східної форми, але західного змісту духа. Східна форма береже самостійність української культури від латинсько-польського натиску, західний зміст (за нього мусів покінути самовбивством Хвилювний!) від російської культурної інвазії євразійського типу.

Такий український тип культури може мати будучність, він животний, він може наново обновили українську експанзію як за старо-київської України.

ПОДАЛИ ДО ВІДОМА ІМЯ РЕДАКТОРА Й УПРАВІТЕЛЯ

У місті Вінніпегу почала була виходити з кінцем грудня „Народня Газета“, замість большевицької „Народної Газети“. Друкується вона і виходить у сконфіскований урядом друкарні комуністичної „Народної Газети“ і друкується на тих самих машинах, що друкувалася „Народна Газета“. І висвітлюється її всім будищем передплатникам комуністичної „Народної Газети“. З початку не було подано в згаданій газеті хто її видає. Люди та часописи губилися у здогадах щодо того, хто цю газету видає. Від 12. лютого згадана газета помістила вкінці на 4 сторони, що її головним редактором є Онуфрій Гикавий, що перед 8 роками був редактором „Канадійського Фермера“, а управителем є д-р М. Мандрица.

ЮЛІАН ТАРНОВИЧ.

ІСТОРІЯ ЛЕМКІВЩИНИ

(32)

Трамвай шораз менше, а цілий рік на мізернім господарстві і не могли придбати грошей на податок, а тут, хоч ми працювали тяжко і небезпечно, але за свою працю ми дістали платню, з котрої могли відложити частину до банку як наш дорібок. Отже ми були з такого життя вдоволені, б в старім краю ліпшого не знали.

Як настанала війна в 1914 р., тоді фабрики пішли в рух. Особливо відливарні заводи потребували стільки робітників, що і бовім-неробів їздили „полісмени“ до роботи. Через мобілізацію забракло робітників мунцип, то на їх місце ставали жінки до роботи і виконували майже всю канцелярську роботу, а навіть були кондукторами на трамваях і залізницях. Платня пішла вгору, так що прості робітники заробляли від 7 до 10 доларів

денно, а механіки від 12 до 15 доларів. З підвишкою платні подорожні товари, але всеж по оплаті видатків на проживок лишалася значна готівка, яку можна було заощадити. А що наші люди при звичаєні надати зайвий гріш і тоді користавши з добрих заробітків, відкладали собі надвижку до банків. Та як в старім краю кожний українець радо хоче мати своє власне господарство, так і тут кожний український робітник хотів мати свій кутік, свою хату, тим більше, що чини за мешкання пішов дуже вгору. По війні українські емігранти стратили надію на поворот до рідного краю і зачали купувати домів. Появилася багато спекулянтів на землі, що закуплювали цілі фарми близько міст або фабрика, парцелювали на „лотти“, продавали парцелі, або будували модерні домів для робітників і продавали на сплату. Кредит був необмежений; хто мав тисячу доларів готівки, міг купити дім за 5, або 6 тисяч на сплату. Роботи йшли добре і по війні робітники зачали жити по американському. Кожний мав вигід-

не мешкання, електричне освітлення, ванну, газ, модерне опривання, гарні меблі, радіо. Більшість робітників покупали собі автомобілі, щоб виїхати до роботи, а в неділю на прогулюк. Можна сказати, що це були золоті часи в Америці, та на жаль, не довго тривали.

Ніхто не сподівався, що заробітки в Америці так скоро минуться й ніхто не був приготований на безробіття. Хотіли мав які гроші, вложив їх в реальність або в торговлю. Хотіли виплатити один дім, купували другий на сплату; інші розширювали свої „бізнеси“, то посилали дітей своїх до вищих шкіл, а декотрі складали свої ошадності до банків. Аж настаніла депресія, котра поклала всі діляни до успіху. Перші ластівки краху показались на біржі в році 1929, як зачали упадати уділи всіх устанав. Тоді потерпіли середні класи населення. Відтак зачали знизжати платні по фабриках і зменшення робітничих сил. В 1931 і 1932 роках зачали замикати банки. Припинилася сплата реальностей і наступили ліквідації. Насамперед

побанкрутували спекулянти на реальностях: багато з них життя собі повідбировали. Відтак депресія доторкнула і робітників. Одним пропали гроші в банках, другі потратили несплачені реальності; бізнесмени потратили на товарах, бо ціни впали дуже низько, потратили на боргах, яких не могли стягнути від своїх покупців. Словом люди потратили свої ошадності на всіх ділянках і підприємствах. І так живемо тепер в Америці без гроша, незадоволені й не певні своєї екзистенції. Хто зберіг якусь готівку, то до решти вичерпує; хто не має готівки — той живе з мізерної запомоги уряду. А безробіття триває далі, котре дитинуло не лиш робітників, але і бізнесменів і професійних людей. Як робітник не заробить, то не має за що купити товарів в sklepі, не запласть ні священникові, ні лікареві, ні учителеві, не запласть чиншу за мешкання й на тім терпить і середня класа населення.

Одначе Північна Америка перестала бути золотою країною вже по світовій війні. То-

ді наш і закарпатський лемко мандрував до південної горячої Америки. Одне йому, лише, коби заробити „кушеняка таларів“. Платні агенти аргентинської та бразилійської держави манили туди сотки лемків.

Осідали лемки, по приїзді переважно на фармах. Вели там далеко гірше життя, як у правдивій Америці. Не могли вдержатися. Нападали їм тамощні дикі племена, грабили добуток, нищили засіви, часто вбивали цілі родини тамощніх оселенців. Також різні слабости, як жовта фебра, тиф, десятиквоти їхні ряди. Дошкулювали надто нашим лемкам стада малих мушок, які несуть непомітно свої яєчка під нігті на ногах, або й на руках. Виягли насікомі затроюють кров, викликають великі болі, часто смерть.

(Дальше буде).

Тільки один президент Злучених Держав умер понижче 50 року життя. Був ним Джеймс А. Гарфілд, якого замордовано в 49 році життя.

З ДНЯ

ІНТЕРЕСИ АНГЛІЙ.

Як усі стверджують в нинішню пору для Англії не є корисним повертати проти себе Совети. Бо хоч Совети уявляють собою малу мілітарну силу, але в нинішніх обставинах змагаючи сили так зрівноважені, що навіть мала стебелінка може на терезках заважити. Крім того Совети, при справній німецькій адміністрації, могли б дійсно стати резервом сирівців для німців. Тому для Англії краще Советів не провокувати і не загрожувати їм цілковито в обійми німців.

ДО ЦЬОГО ІДЕ.

Так виглядає, що до цього йде. В Англії гостро висказуються проти Советів і явно їм закидають, що вони співпрацюють з Німеччиною та не лише доставляють німцям власні сирівці, але спроваджують для них з заграничних країн, зокрема з Злучених Держав Америки і полуднево-американських країн. Через свого представника в Вашингтоні, лорда Галіфкса, Англія старається вплинути на Америку, щоб та заборонила Советам купувати тут продукти; а також, щоб вплинула на полуднево-американські краї, щоб і ті перестали з Советами торгувати. Бо Совети ці продукти везуть для Німеччини.

Ми вже бачимо навіть чіткі успіхи цієї політики: хоч заведено моральне ембарго на експорт до Советів, то з другого боку американський уряд заборонив взагалі вивіз різних військових продуктів і машин, на чім потерпіли в першу чергу Совети. Советський амбасадор Уманський навіть мав робити в тій справі „демарш“ перед підсекретарем стейту Соммером Велсом, але безуспішно.

ДАЛЬШІ ПЛЯНИ.

Але чи приїде нині між англо-саксонським світом і Советами до порозуміння, чи не приїде — це не буде мати великого впливу на дальші тяги в міжнароднім укладі, який наступить по закінченні війни, в разі вигри англо-саксонського табору.

Росія і Британська імперія впродовж своєї довгої історії мали чимало причин до суперечок. Їх інтереси більше зударялись, ніж себе доповнювали. Лиш на однім відтинку, на один час, їх інтереси збі-

лись разом: коли Німеччина кайзера Вільгельма II-го загрожувала водночас походом на схід і розбудовою флоту, в цілому стати морською потугою. Було це на початку цього століття. Внаслідок цієї загрози Росія і Британська імперія в 1914 р. стали союзниками.

РОЗБІЖНІ ІНТЕРЕСИ.

Водночас інтереси тих обох держав на інших відтинках давали собою різко зударяться. Росія примувала до експансії на близьких східі, постійно загрожувала Персії, Афганістану, а накінець Індії, не кажучи вже про нафтові бази в Іраку, які формально знаходились під правлінням гниучої тоді Оттоманської імперії, а фактично були в руках британців. Росія конче хотіла добитись через Дарданелі до Середземного моря. А троха далі на схід — до Перського залив. Також вона постійно інтригувала в Китаї, стараючись різними способами простягнути над ним свої впливи.

Щоб досягнути своїх цілей вона користувалась такою зброєю, яка була до її розпоряджності. Себто, коли вона не могла змагатись мілітарно, чи мирним просяканням при помочі свого промислу і торгівлі, чого в неї не було, вона користувалась деструктивними способами і підбурювала місцеве населення проти англійської влади.

ЗАБОРОЛО.

Ця деструктивна робота Росії чимало дала у знаки Британській імперії й остання не раз відплачувалась подібним. Лиш спільна небезпека з німецького боку, на європейським відтинку, здержувала Британських політиків від того, щоб Росію цілковито розчленувати. Росія вєсакти була свого роду заборолом перед німецькою експанзією. А в порівнянні до високоцивілізованої Німеччини Росія була для Англії далеко менше небезпечним конкурентом.

Коли, однак, наступила перша світова війна і розгром Німеччини, західні потуги радо відгукнулись на голос польських політиків, щоб на місце Росії створити проти німців інше забороло — в формі великої Польщі.

УКРАЇНСЬКЕ ЗАБОРОЛО.

Коли польський нарід, який на своїх етнографічних землях начисляв яких 20 мільонів душ, міг підняти створення цього забороло, чому цей ролі не міг би підняти 45-мільоновий український нарід, винуваний до того далеко більшими матеріальними багатствами?

Ці аргументи по англо-саксонським боці не були використані на широку скалю українським народом. Тепер час їх видвинути.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Вечір української пісні й танку в Колумбії.

Цей п'ятниці буде влаштований в Колумбійським університеті Вечір Української Пісні й Танку. Цей виступ входить в програму серії відчитів на українські теми, що відбуваються кожної п'ятниці заходами Департаменту Східно-Європейських мов Колумбійського університету, разом з Українським Народним Союзом. Згаданий вечір не відбувається в салі попередніх викладів, але в Ірл Гол (Earl Hall), година 8 ввечерю. Вхід до галі є з Бродвею, між 116 і 118 вулицями. Доїзд: експресовий собей сесмі евені (242 Кортленд). В програму ввечеря входять: виступи Українського Молодечого Хору з Нью-Йорку і Нью-Джерсі, під проводом С. Марусевича; українські народні танки під проводом М. Германа, а далі В. Рибки і С. Вітнянка; огляд ноші під проводом пані Марії Герман, що виступить з модельками; сольові виступи пань: Марії Поліняк і Анни Тросянської. Вечір відбувається під проводом проф. Кларенса А. Менінга. Вступільний для всіх: старшого громадянства й молоді.

КАРНЕГІ, ПА.

Арт. М. Голинський дістав перші горожанські папери.

„Пітсбург Сон-Телеграф“ з 1. березня 6. р. подає велику картину, на якій видніє п. Михайло Голинський зовсім і американським прапором у руках. Біля картини є допис, в якому подається коротко про походження українського мистця, його кар'єру і його родину, а також про його виступи в Злучених Державах і Канаді. Допис згадує про те, що п. Голинський дістав уже дозвіл на постійний побут в Злучених Державах, як теж одержав перші горожанські папери, бажаючи стати американським горожанином тому, що „це є той край, де може людина говорити те, що їй подобається“.

PHILADELPHIA, PA.

Ukrainian Post No. 1 Makes Ready For Home Defense

Post Will Register Ukrainian-American Voters of World War I For Home Defense.

This is a summons for possible important service to God and Country for whom we served as young men during the years of 1917 and 1918.

Quoting Major Darmopray, member of the Post, "I feel certain that every World War Veteran will welcome this bid to serve his country at home. Since we do not expect to be called for active Military Service, it is most of us are beyond that age, there still remain many home defense duties to be performed."

Registration for Ukrainian-American Home Defense will begin at 2 P.M. on March 9th, at the Ukrainian Hall, 847 N. Franklin Street, Philadelphia, Pa.

We, American Veterans of Ukrainian descent, have never shirked our duty, and the time has come again, when we may be called upon to defend America. So let us have a strong registrative body of Ukrainian-Americans in America's Home Defense Units.

Veteran, Ivan Sarchynsky.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІ

Елизабет, Н. Дж. — До допису про Юлію Сестрицьку „Любов“, від 37 У. Н. С., дати: привіт від Дочок України і від себе зложила пані Марія Полівчак.

Гр. Гануляк.

ЯК ПОПАСТИ В БІДУ?

(Надіслане до „Свободи“ перед самим замітним Львова советськими військами).

Часто густо стрічаємо і вна все. Чистий рахунок, інтерес бурштотаний, чи навіть ради-поради, як здобути шаста, як доробитись майна і грошей, а шановні читачі студіюють оці ради, та хто знає, чи герої мого оповідання не впади жертвою таких пропагандових праць, що мають на меті вироблювати в нашому громадянстві так званий купецький хист. А може завищила тут хибна калькуляція наших підприємців, але факт зістане фактом, що часом в інтересі чи пак бізнесу не поможе ані хист купецький, ані запал підприємця, ані врешті його-гроші.

Ось пригляньмося дійсній події, яка скоїлася з нашими двома підприємцями, що недавно повні запалу до праці, сьогодні втратили віру у власне громадянство, та в себе самих.

Спершу був собі лише один комбінатор, рухливий парня-га, ходив по Львові, шукав можливостей заробітку без праці, а відтак праці без заробітку, та усі його плани розвіялись мов дим у стратосфері, бо просто до кожного підприємства треба було грошей, а в нього грошей не було.

Написав бідолаха якусь драму, пообіцяв її по усіх видавництвах, не знайшов видавця, врешті вдалось його виставити цю драму на сцені одного з наших мандрівних театрів, але імпреза не принесла йому великих грошей. Отже почав думати про інші доходи, але це вже була в самому зародку хитка комбінація, бо опиралась на театральному містечві.

При його активній участі повстав у нас модний під цю пору ляльковий театр, імпреза зашаслива, бо загальною подобою, та трохи гроша принесла підприємцям. Іздив той театр по усіх закутках краю, наше громадянство прийшло мало його сердечню, бо й виводжували на сцену ляльки були актуальні, була їдка сатира на наші „здободивні“ питання, людська сміливість до розпuku, а театр мріяв про злоту майбутність устелену квітками та грошечками...

Ех, коб так з нашим театром дістались до Америки, — думає собі наш підприємець, — там можна робити бізнеси, там поспішались би долари, а долар має дев'ять злотих, прошу собі уявити, в Америці долар значить стільки, що в нас один злотий, отже вступ до театру від 1—5 доларів, берім пересічно лише два долари, а коли наш театр приїде за море, то там наші громадяни силеюною силою перетнуть до театру, на кожну виставу приїде щонайменше тисячу видців, але берім скромно лише п'ятьсот, отже один вечір принесе тисячу доларів, що дає на наші гроші 9,000 злотих, місячно це дасть 27,000, річно около триста тисяч злотих, а видатки які? Ляльки в нас є, дорога до Америки парусот доларів тай по всьому. Американські громадяне їсти дадуть даром, помешкання теж дадуть, а якщо навіть не дали, то наколиб навіть з отих триста тисяч злотих ми видали одну третину на хай половину, то в найгіршому випадку, зістане нам на чисто сто п'ятьдесят тисяч злотих, а тут в нашій Галиції ми цього не заробимо.

Так думав наш підприємець, та врешті поділився своїми думками з одним товаришем, про котрого знав, що в нього була готівка та охота якось що готівку пустити в рух, бо, як то кажуть, гріш робить гріш.

Пого товариш запалився до тієї думки, та зразу пристав

терес бурштотаний, чи навіть брилянтовий. Поїхали.

Першим американський містом їх гостинних виступів був Новий Йорк. Заїхали до гостинниці, винаймали салю, та трохи трудновато було з запрошенням гостей, бо то не Львів ані Коломия, де вистало розлізати афіші по парках та вже театр по береги набитий. Там треба було їздити по кілька мільонові місті і просити гостей чи то особисто, чи лишати письмений запрошення, але якось дійшло до першої вистави лялькового театру. Та сталась нечувана річ. Ані одного облеску, навпаки якісь зловіщі погляди, якісь оклики обурення, а врешті свист, оклики: ганьба! ганьба, сором, а що торкається каси, то теж кляпа, нема навіть на половину видатків.

— Якесь непорозуміння, кажуть наші промисловці, та давай негодувати.

— Фе, панове, ми думали, що ви наші люди, а ви якісь нехристи, бо де ж так виставляти на сміх наших видних діячів, де хіба ворог може так робити.

Бачуть наші промисловці, що справа програна, але пробувають шаста в інших містах Північної Америки, часом десь трохи було зрозуміння, трохи призначення, нічого собі, кажуть, але краще, якби ви самі говорили і співали, лялька то завжди лялька, далеко краще було, якби так артисти живі люди виступили на сцену, заганцювали, ось наприклад так, як наш Авраменко...

На протязі цілого року мучаться наші промисловці по Америці й Канаді, той, що фіпансував імпрезу, вже видає чотири тисячі доларів власних грошей, в надії, що врешті переломить леді незрозуміння і відібере свої гроші, (про заробіток вже не думав), та не довелося.

Водночас канадському місту прийшло до ліквідації бізнесу, але то була ліквідація не добровільна, а примусова.

Наша вистава лялькового театру. Спершу тишина в театрі, відтак шепти, оклики, свисти, а врешті кидаються видці зі салі на сцену, та серед окликів: геть, ганьба, положи всі ляльки, а наші підприємці ледви з життям втекли.

А перед театром ще довго стояли наші фермери канадські, та підносячи пистуки, кричали:

— Цеж скандал, не якісь вороги наші, висмівають наші святині, наших світлич людей, що ніле життя для України поставили... Після цього інциденту наші промисловці не бачили іншого виходу, як чим скоріш до дому вертати. Але той, що фіпансував імпрезу, видав був останні гроші, все своє майно, цілий чотири тисячі доларів а до краю поїхати, то треба було ще яких 5 соток доларів. Написав бідолаха до своєї сестри про гроші і в короткі часі приїхали оба аргонавти до Львова, та мучаться на скромних посадах прових, а хто не свідомий справи згадає шось при них про купецький хист або грішів калькуляції, то тікають від нього, мов окропом попарені.

Шкода, що вони вибіраюць за море по долари, не порадилась мене. Я був би згорі передбачив їхню невдачу та відрадив їм. Бо знаю добре нашого пересічного емігранта. Я пишу часом оповідання з життя лемків, та вживаю у тих оповіданнях лемківського діалекту. Хто читав мої оповідання, не може мені ніяк

ВОЄННИЙ АС РАНЕНИЙ. — У летничій катастрофі коло Атланти, в стейті Джорджія, був важко ранений капітан Еді Рікенбекер, знісний зо своїх летничих подвигів підчас служби в американській армії в Франції в світовій війні. Він вийшов з випадку зо зломаними ребрами, ногою й клубом. Його стан критичний.

ВЕЛИКА ПРОМИСЛОВО-ОБЕДНУЮЧА СПРОБА

ЛОНДОН. — Британія взялася за радикальний спосіб використання цілого промислу для цілей оборони краю. Наказано 50 промислам об'єднати себе в кількох фабриках і там спільно продукувати на спільний рахунок. Решта фабрик, які були в їх уживанню, мають бути взяті разом з робітниками до вжитку народньої оборони, себто для виробу того, чого, чого потребує армія. Злука об'єднає текстильний промисл, обуву, рукавиці, грамофони, меблі й т. п.

ОЖИВЛЕННЯ КРАВЕЦЬКОЇ ІНДУСТРІЇ

НЮ ЙОРК. — Стейтове бюро праці повідомило, що в останніх вісьмох місяцях йому вдалось знайти працю для 25,000 кравецьких робітників.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ЦЕНТРАЛ ФОЛС, Р. АЙ. — Квартальні збори Тов. ім. І. Франка, відбудуться в неділю, 9. березня, в годині 1:30 пополуночі, в галі 59 Central St. Обов'язком всіх членів прийти на означений час, бо в разі справи до полатожження. — Цилин Бенковський, секр.

БРИДЖПОРТ, КОНН. — Місячні збори Тов. Укр. Січ, відбудуться в суботу, 8. березня, в годині 7:30 ввечерю, в галі церковній. Проститься членів і членів: прибути на збори, бо є одна важка справа до вирішення, котра повинна інтересувати всіх разом. Хто з членів У. Н. Союзу прибув з інших місцевостей і бажав би перейти до нашого відділу з переступним листом, нехай приїде на збори, або він зголоситься до секретаря на адресу: John Wywa, 209 Willow St., Bridgeport, Conn.

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. Дарашинська, відбудуться в неділю, 9. марта, в годині 6. ввечерю, в салі церковній. Обов'язком кожного члена є явитись на збори. Головною прикладється доповіддю на річних зборах, член, дозвучуючи більше 30 днів, тривати право до бенедікту вразі хвороби. Тож проститься вирішити свої залежності, та які член люблять. — В. Юрків, рек. секр.

Будуть уживати скляної матерії в вироблюванні аеропланових крил, і волокнистих (фібрових) скляних (корабельних і підводно-телеграфічних) ливів, які будуть мати більшу розтяжливості чим сталь. Та матерія складається з тоненьких гнучких верстов волоконного (фібрового) скла.

ВПІСУЙТЕ СВОІХ ДІТЕЙ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ І В ТАКИЙ СПОСІБ ЗАБЕЗПЕЧИТЬ ІХ БУДУЧИНУ.

НАЦІСТИ ЗАЙМАЮТЬ БОЛГАРІЮ. — Підчас коли Болгарія підписувала приступлення до осі, німецькі механізовані війська виступили з Румунії, перейшли Дунай і ввійшли до: Софії, столиці Болгарії (1) та Варни, болгарського порту на Чорному Морю (2). Рівночасно болгарські війська заняли позиції здовж турецької границі (3).

TEX MAXON

HELPLESS NOW, SHE AWAITED THE DEATH BLOW WHICH, ACCORDING TO HER JUNGLE CODE, SHE DESERVED.

Цілковито тепер безборона
на вона очікувала від Тарзана
смертного удару. Бо на основ
законів негрів вона це заслу
гувала.